

Rejsebrev 1: Når it-arkitektur er lov

Dette rejsebrev er det første af fire fra verdens it-arkitekturhovedstad, Washington DC. Her vil jeg introducere nogle af de vigtigste koncepter og begivenheder fra mit arkitektureventyr i USA. De efterfølgende rejsebrev vil gå mere i dybden med forskellige arkitekturemner.

- Af Kristian Hjort-Madsen
- Offentliggjort 28. november 2005 kl. 14.57

Som en del af min PhD om offentlig it-arkitektur er jeg draget til Washington DC i fire måneder for at studere de amerikanske erfaringer med fælles offentlig arkitektur.

Amerikanerne har siden 1996 arbejdet meget seriøst med fælles lovbundne retningslinier for tekniske standarder og arkitekturprincipper.

Siden 2002 har man haft en fælles Federal Enterprise Architecture, som dikterer principper for evalueringen og konsolideringen af it-investeringer på forretningsmæssigt og teknisk niveau.

Fra et dansk perspektiv er det derfor interessant at se på, hvad udbyttet af disse bestræbelser har været, og hvad vi eventuelt kunne overføre til den danske praksis for arbejdet med fælles standarder og retningslinier for offentlige it-projekter.

Min midlertidige arbejdsplads her i Washington DC er IBM's Institute for Electronic Government. Instituttet er placeret på den berømte K-Street, som ligger lige ved siden af Det Hvide Hus og er hjemsted for byens lobbyister – et hektisk og meget politisk sted! Instituttet fungerer både som et forskningscenter med tætte bånd til akademiske institutioner som f.eks. John F. Kennedy School of Government på Harvard, og som et briefing center, hvor forskellige nationale og internationale IBM-kunder kan høre om best practice indenfor e-government. Min rolle her er dels at bidrage til forskellige internationale briefings om digital forvaltning og it-arkitektur, og dels at være en del af IBM's forsknings- og konsulentteam, som hjælper offentlige institutioner med at implementere it-arkitektur i praksis.

Det primære formål med mit ophold i Washington DC er på egen hånd at tale med 10-15 offentlige organisationer om deres erfaringer med it-governance og den faktiske implementering af it-arkitektur.

Indtil videre har jeg primært talt med Dick Burk, som er chefarkitekten for hele det federale niveau – placeret i Office of Management and Budgetting i det Hvide Hus – for at forstå den federale Enterprise Architecture. Vi har haft nogle meget interessante diskussioner om den top-styrede amerikanske governance model vs. den faciliterende/understøttende tilgang til offentlig it-arkitektur i Danmark.

It-arkitektur handler om at koble organisationens visioner og mål sammen med de it-systemer, der skal bruges til at opfylde og virkeliggøre visionerne. Arkitekturtænkning er nødvendig for at sikre at vi kan håndtere kompleksitet: at systemer kan skalere op, at brugerbehov og ønsker bliver medtaget på den rigtige måde, samt at vi kan integrere nye systemer med eksisterende, inden for eget hus eller til statslige, regionale eller kommunale institutioner uden for huset. Groft sagt handler it-arkitektur om at træffe beslutninger på fem områder:

1. Hvad er de overordnede visioner og mål for organisationen eller forvaltningen?
2. Hvilke applikationer skal der så være, hvad skal de kunne (forretningsprocesser), og hvordan (regler og arbejds gange)?
3. Hvilken hardware skal vi have, centralt og decentralt?
4. Hvilke data skal vi have, hvor skal de placeres, og hvordan skal vi sikre dem mod misbrug eller uønskede øjne?

5. Hvilke netværk og datakommunikation skal vi have, så vi binder hardware, applikationer og data sammen på den måde vi ønsker?

Den federale enterprise architecture er ikke en arkitekturmodel- eller metode i sig selv. Formålet med den federale enterprise architecture er at få et overblik over den federale it-portefølje, muliggøre udveksling af data og forretningslogik på tværs af offentlige institutioner, samt at skabe sammenhæng mellem it-udgifter og gevinsterne ved at bruge it.

Den federale enterprise architecture er opbygget af fem referencemodeller som kan opfattes som en meta-arkitektur, som skaber overblik for beslutningstagerne. Modellen skal understøttes af en arkitekturmodel som f.eks. vores danske it-arkitekturhåndbogs procesmodel eller arkitekturrammeverk som TOGAF, FEAF eller C4ISR foreskriver.

Dick taler meget om it-arkitektur som et værktøj til at transformere den offentlige sektors organisering. Det handler om at tænke "out of the box" i den offentlige sektor og samarbejde på tværs af myndigheder. Jeg kan varmt anbefale, at I ser på hans arbejde på Office of Management and Budgets hjemmeside: www.egov.gov

I mit næste rejsebrev kan I læse mere om mine studier af de federale erfaringer med en fælles offentlig arkitektur og mine erfaringer fra en nylig konference om arkitektur her i Washington DC.

I er naturligvis altid velkomne til at kontakt mig på khm@itst.dk

I kan finde yderligere nyheder på min blog www.EAGov.com

Om skribenten

Kristian Hjort-Madsen er PhD-studerende i et offentlig-privat partnerskab mellem IT-Universitetet, Videnskabsministeriet, KMD og IBM. Inden PhD-studiet har Kristian Hjort-Madsen erhvervet en bachelor i Statskundskab og en kandidatgrad i Informationsteknologi, og han har arbejdet med praktiske it-projekter hos både Danfoss og Udenrigsministeriet. Han deltager nu aktivt i Videnskabsministeriets arbejde med at udarbejde håndbøger med videre om it-arkitektur.